

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Roch

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie M. (uprzednio M.1) J.,
skazanej z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2024 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanej
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim
z dnia 13 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 574/23

- 1. uchyla zaskarżony wyrok łączny i na podstawie art. 572 k.p.k.
umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;**
- 2. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.**

Adam Roch

Anna Dziergawka

Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim wyrokiem z dnia 13 grudnia 2023 roku, sygn. akt II K 574/23:

1. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec skazanej M.1 (obecnie M.) J. jednostkowe kary pozbawienia wolności z wyroków: Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim z dnia 17 maja 2021 r., sygn. akt II K 17/21 i Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim z dnia 08 lutego 2021 r., sygn. akt II K 148/20 z pkt IX wyroku i wymierzył jej karę łączną roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanej M.1 (obecnie M.) J. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 148/20 od dnia 16 listopada 2019 r. od godz. 18.26 do dnia 17 listopada 2019 r. do godz. 11.00, okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach objętych wyrokiem łącznym II K. 499/22 od dnia 10 grudnia 2021 r., godz. 13:13 do dnia 09 stycznia 2022 r., godz. 23:59 i od dnia 22 kwietnia 2022 r., godz. 20:15 do dnia 12 września 2022 r., godz. 20:15 oraz okres wykonywania kary łącznej w sprawie II K 499/22 od dnia 09 lipca 2023 r. od godz. 20:15;
3. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;
4. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o objęcie wyrokiem łącznym kary 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanej M.1 (obecnie M.) J. w sprawie o sygn. akt II K 320/22;
5. na podstawie art. 575 § 1 k.k. stwierdził, iż wyrok łączny Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie II K 499/22 traci moc;
6. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego B.S. kwotę 295,20 (dwustu dziewięćdziesięciu pięciu złotych dwudziestu groszy) zł brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanej M.1 (obecnie M.) J. z urzędu;

7. zwolnił skazaną M.1 (obecnie M.) J. w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok łączny nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 21 grudnia 2023r., w pierwszej instancji. W sprawie nie sporządzono uzasadnienia orzeczenia (k. 30 i 36).

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanej wniósł Prokurator Generalny, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku łącznego naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, to jest art. 366 § 1 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. i art. 572 k.p.k. oraz art. 85 § 1 k.k., polegające na oparciu orzeczenia na niepełnym materiale dowodowym i niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, dotyczących przebiegu postępowania wykonawczego w zakresie wykonania kary 1 roku pozbawienia wolności, orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim w punkcie I wyroku z dnia 17 maja 2021 r. (sygn. akt II K 17/21) i objęcie jej węzłem kary łącznej 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia w sytuacji, gdy wymieniona kara nie istniała już w obrocie prawnym, z uwagi na jej zamianę, na podstawie art. 2a k.w., na karę 30 dni aresztu (postanowieniem z dnia 21 listopada 2023 r., sygn. akt II Ko 1498/23, prawomocnym z dniem 6 grudnia 2023 r.), co uniemożliwiało jej połączenie z karą 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną w pkt. IX wyroku tegoż samego sądu z dnia 8 lutego 2021 r. (sygn. akt II K 148/20) i winno skutkować umorzeniem postępowania, z powodu braku warunków do wydania wyroku łącznego.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z treścią art. 535 § 5 k.p.k.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 366 § 1 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. i art. 572 k.p.k. oraz art. 85 § 1 k.k.

Trafnie wskazał Prokurator Generalny we wniesionej kasacji, że w przedmiotowej sprawie doszło do rażącego naruszenia obowiązku określonego w art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., bowiem Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim procedując z urzędu w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie wziął pod uwagę istotnych okoliczności z akt głównych i wykonawczych spraw wymienionych w komparycji wyroku łącznego, rozstrzygając jedynie w oparciu o odpisy części wydanych w tych sprawach wyroków. Orzekający w przedmiocie wydania wyroku łącznego sąd *meriti* nie dostrzegł tym samym, iż w sprawie o sygn. akt II K 17/21, Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim postanowieniem z dnia 21 listopada 2023 roku, sygn. akt II Ko 1498/23, wydanym na podstawie art. 2a § 1 k.w., zamienił bowiem orzeczoną tym wyrokiem karę 1 roku pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu. Postanowienie uprawomocniło się z dniem 6 grudnia 2023 r, a więc przed wydaniem przedmiotowego wyroku łącznego, co nastąpiło w dniu 13 grudnia 2023 r. (k. 30 i 69).

Przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią art. 366 § 1 k.p.k. przewodniczący składu orzekającego zobligowany jest do takiego kierowania przebiegiem rozprawy, aby zostały wyjaśnione wszystkie jej istotne okoliczności. Powyższy przepis z mocy art. 574 k.p.k. ma zastosowanie również w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego. Dodatkowo art. 569 § 1 k.p.k. nakłada na sąd obowiązek sprawdzenia czy istnieją podstawy do orzeczenia kary łącznej, które zostały określone w art. 85 k.k. (zob. wyrok SN z dnia 25 maja 2023 r., V KK 93/23).

Sąd Rejonowy w Drawsku Pomorskim orzekając w przedmiocie wyroku łącznego niezasadnie przyjął, iż nadal w obrocie prawnym funkcjonuje kara 1 roku pozbawienia wolności, która, jego zdaniem, podlegała połączeniu z karą 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie o sygn. akt II K 148/20. W tym zakresie sąd ten wskazanym wyrokiem łącznym orzekł karę łączną 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Nieuwzględnienie przez Sąd Rejonowy orzeczenia o zamianie kary pozbawienia wolności na karę aresztu skutkowało zatem wydaniem wadliwego merytorycznie rozstrzygnięcia, obarczonego rażącym naruszeniem prawa karnego materialnego, tj. art. 85 k.k., w brzmieniu obowiązującym w dacie wyrokowania. Oczywistym bowiem pozostawał fakt, że brak było warunków do połączenia kary

pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 148/20 z pkt IX z karą ze sprawy II K 17/21, która finalnie była karą aresztu. Uchybienie to miało niewątpliwie istotny, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., wpływ na treść rozstrzygnięcia, gdyż wymierzona kara łączna obejmowała karę nieistniejącą w obrocie prawnym. Podkreślić należy, iż orzeczona wyrokiem w sprawie II K 17/21 kara pozbawienia wolności w wyniku przeprowadzonej kontrawencjonalizacji przestała istnieć, zaś orzeczona w jej miejsce kara aresztu nie podlegała łączeniu z karą pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie o sygn. akt II K 148/20, a tym samym brak było warunków do wydania wyroku łącznego, co stanowiło rażącą obrazę art. 85 § 1 k.k. (zob. wyrok SN z dnia 7 sierpnia 2024 r., V KK 295/24).

Uwzględniając powyższe rozważania, koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim i umorzenie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Adam Roch

Anna Dziergawka

Ryszard Witkowski

[WB]

r.g.